מב א ב מיי' פ"ה מהלכות עבודת יוה"כ הלכה ג:
מג ג סמ"ג עשין ס"ד ופ"ל הלכה ו:
מד ד ה מיי' פ"ל מהל' בית הבחירה הלכה ג:
מה ו מיי' שם פ"ג הלכה יג:

רבינו חננאל

ותיפוק ליה דפר כהן גדול אשר לו אשר לו כתוב ביה, הכתוב שנה אשר לו לעכב שלא יביא משל צבור ולא משל אחיו הכהנים אלא משלו ממש. ואמרינן ואי לא קנו להו לכהנים בפר היכי מתכפרי ביה אלא משום דאמרינן בי גזא דכהן גדול אפקריה רחמנא גבי כהנים, ש"מ (קמיה) [קניה] אית להו בגזיה. היה מהלך בהיכל וכו'. סוגיא דשמעתא, במשכן היתה פרוכת אחת מבדלת בין הקודש ובין קודש הקדשים. במקדש ראשון היה במקום הפרוכת כותל רחבו אמה, במקדש שיני נסתפק להן זו האמה מקום הכותל או כלפנים קדושתה, או כהיכל. לפיכך עשו ב' פרוכות וביניהם אמה והיתה נקראת אמה טרקסין והוא לשון יון פנים וחוץ. וכך מפורש בתלמוד ארץ ישראל. ור' יוסי פשיטה ליה דקדושתיה כקדושת ההיכל. ת"ר בין המזבח למנורה היה מהלך כהן גדול בשעה שהיה נכנס לבית קודש הקדשים ז) דברי ר' מאיר. מאי טעמא קסבר פתח הקדש ככותל טרקסין בדרום הוה פתוח, והמנורה נתונה בדרום, לפיכך כיון שהיה נכנס בהיכל והפתח בדרום היה מהלך כנגדו בין מזבח הזהב למנורה עד הפתח. ובין המנורה למזבח הזהב שש אמות, שהיה רוחב הבית כ' אמות, והייתה המנורה נתונה בדרום משוכה מן הכותל ב' אמות ומחצה. והשלחן היה נתון בצפון משוך ב' אמות ומחצה, הרי ה' אמות, ומקום המזבח והמנורה והשולחן בשלש אמות, והמזבח ממוצע ביניהן. נמצא ביניהן השיעור שאמרנו. ולפיכך לא היה מהלך בין הכותל למנורה שהיה מקום צר ב' אמות ומחצה ומטנפי בגדיו מן המנורה, והיה מהלך בין המנורה למזבח שהמקום מרווח ולא יבא להתחבר במנורה כדי שיטנפו כליו. ור' יוסי אומר בין שלחן לכותל היה מהלך, קסבר פיתחא דכותל המבדיל בין ההיכל ובין קודש קדשים ג) בצפון קאי, שנכנס מהלך־כנגדו ונכנס בקדש אצל הארון. ופשוטה היא. **אבל** ר' יהודה שהיה אומר בין המזבח לשולחן היה מהלך אמר מאי טעמא, אי קסבר פתחא בדרום קאי ליעביד כר' מאיר. אי קסבר פיתחא בצפון קאי ניעביד כר' יוסי. לפיכך הוצרכנו לפרש טעמו. **ואמרינן** לעולם ר' יהודה פתחא בצפון קאי, וקסבר שולחנות בצפון ודרום היו מונחין ומפסקי ליה ולא מתעייל ליה. ומפורש כך במנחות פרק שתי הלחם באחריתו, ת"ר מזרח ומערב מונחין דברי רבי, ר' אליעזר בר"ש אומר צפון ודרום, מ"ט דרבי גמר ממנורה מה מנורה מזרח ומערב כר'. ואמרינן התם בשלמא [למ"ד מזרח ומערב היינו דהוו יתיבי עשרה בעשרים, אלא] למאן דאמר צפון ודרום עשרה בעשרין היכי יתבי כהנים היכי הוו עיילי. ופרקינן מי סברת דרא חדא הוו, תרי דרי הוו כו', וכיון שלא היה יכול ליכנס בין שלחן לכותל היה מהלך בין השלחן ולמזבח. **איבעית אימא** לעולם מזרח ומערב היו מונחין, ויש לו ריוח להלך בין שלחן לכותל, אלא אינו דרך ארץ ליכנס אדם ולעבור כנגדו עד שיטה כמעט, לפיכך מטה כמעט ומהלך.

ז) גי' רבינו ז"ל דברי ר"מ וכ"ה בירושלמי. ג) נראה דל"ג בצפון קאי לפיכך מהלך כנגדו וכו'.

תורה אור השלם

1. וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ:
ויקרא טז ו
2. וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ:
ויקרא טז יא
3. וְנָתַתָּה אֶת הַפָּרֹכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים:
שמות כו לג

הגהות הב"ח

(א) גמ' היכי מכפר להו אף בקופיא אלא אמאי: (ב) שם גבי אמיו הכהניס ויש לומר דמתכפרה בקביעותא מתני' וכו':

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה תיפוק לי וכו' כ"ש אי לא דרשינן הכי לא. נמחק לא בתרא וכ"כ ל"ל אלא. וכ"כ הש"י יעוש"ה:

מוסף רש"י

אשר לו. תלמי כמיני כפר (שבועות יד.). ת"ל אשר לו. מגיעל (שם). ת"ל שוב אשר לו. השליכי לעכב (שם). לבין שתי הפרוכות. שהיו במקדש שני בתוקף אמה טרקסין שעשה שלמה בפני ביהמ"ק, לחלון, ואמצי הגולה עשו את ההיכל גובה מאד ולא יכול בנין שעשי אמה להתקיים בגובה כזה, ולהרמיזנו לא יכלו לפי שמקצרים את ההיכל או את קדשי הקדשים, ועשו שתי פרוכות ושיעשה אמה (כתובות קו.).

תום' ישנים

משמ"כ בתמורה לא דמיא שבת. ותימה לרבינו מדתנן פרק מי שהיה טמא [מסכת שמיטת הפקח יהיה ובן ל"ו, ב] הפקח שמשמ קודש תמורתו, פירוש שנראה לשמיטת הפקח ונראה כיון שאחר האחר שוב אין אחר ונראה, משמע הא אם אחר התמורה לפי פקח דמהני, ואם כן כשאל ערב פקח להיות בשבת קרקפ לפי פקח ומשמ שבת. ואומר רבינו לתיוב

ואינו יוצא לחולין ליעבד. חדא מילתא היא שאלה על בעל מום קבוע לענין שאינו יוצא לחולין ליגזז וליעבד. ע"כ לדף נ' ע"ב

שייך לדף נא ע"א ונוקמה בפסח. הקשה ה"ר (אלנזר) [אלחנן] דבפסח היכי מיתוקמא הא קתני טהא בניטור כשיחיד, ואי בעי למימר כמו שנוהג ביחיד בפסח אי כן טהא בניטור ברחשון עיקר. ותומר רבינו ל"ר נתן דאמר בפסחים [עח, ב] כל שאכלו בפסח אחד יתני שפיר לתכילה לא מעכבא, והכי קאמר וטהא בניטור ושא"ג שאין כולם מוכנין כשיחיד. והוה מצי למיתי ליה ל"ר נתן, וכמה מצוות יש בפסחים ליתי לטהו כר' נתן. **פסח שני מי דחי (שבת ו) שומאה.** ותע"ג ל"ר יהודה קאמר בסמוך ודוחה את הטומאה, מ"מ פסח מטמא בפרק מי שהיה [בפסחים לה, ב] הלא דמי טומאתה. מ"ר. ע"כ מעמוד קודם

ת"ל **אשר לו הכתוב שנה עליו לעכב.** וא"ת מימא דלו שני לעכב נשל ניטור ולו שלישי נשל אחוי הכהניס למטה. י"ל דטפי משמע לו שני לו ממש מלעכב נשל ניטור. מ"ר. **מטפקא ליה קדושתיה אי כלחוץ ולבך עבוד שתי פרכות.** ולר' יוסי לא מספקא ליה לכך

נא: שמותיהן זו אחת וזו ואמרי תנאי בהדיא מקומות יש דבר אחר אחר דבר אחר דמקרא אחד יוצא לכמה טעמים אבל כי האי גוונא לא אמכחן ונראה לי להגיה דרשא דפסחי כרבי אחאי וה"פ אי אינו אלא על פסח שני כלומר שלא יתחייב כרת מראשון לחודיה אלא אפסח שני משום דקרא בפרשת פסח שני כתיב ונימא לאפסח שני חייב כרת אפילו היכא דשגג בראשון והוי בשני ושגג בשני ממרת אחזו במועדו זה ראשון כלומר אינו שברת כלל לומר לשני קאי ולא אראשון לעיקר במועדו בראשון כתיב ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו וא"כ קאי נמי אראשון ואי לא כתב אחטו יש שהוא אינו אראשון לחודיה קאי אשאר כל הפסחות כתיב אשר לא היה שם איש טמא לנפש ולא יכלו לעשות בו ביום ההוא ובאו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא ההוא נמי לשני קאי ולא לראשון ואי לא כתב אחטו יש שהוא אינו אראשון לחודיה קאי אשאר כל הפסחות שבתורה אשר לא היה שם איש טמא לנפש ולא יכלו לעשות בו ביום ההוא ההוא נמי לשני קאי ולא לראשון ואי לא כתב אחטו יש שהוא אינו אראשון לחודיה קאי אשאר כל הפסחות שבתורה ואי לא כתב אחטו יש שהוא אינו אראשון לחודיה קאי אשאר כל הפסחות שבתורה אלא משום דקרא בפרשת פסח שני כתיב ונימא לאפסח שני חייב כרת אפילו היכא דשגג בראשון והוי בשני ושגג בשני ממרת אחזו במועדו זה ראשון כלומר אינו שברת כלל לומר לשני קאי ולא אראשון לעיקר במועדו בראשון כתיב ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו וא"כ קאי נמי אראשון